

Byrådssak /18

Saksframstilling

Vår referanse: 2017/03986-22

Krisesenteret for Bergen og omegn, kommunal overtakelse av driftsansvaret

Hva saken gjelder:

Høy kvalitet på krisesentertjenester er helt avgjørende for innbyggere som er utsatt for fysisk eller psykisk vold. Kommunen overtar driftsansvaret for Krisesenteret når nåværende kontrakt med Krisesenteret for Bergen og omegn utløper per 31.12.2018. Som begrunnelse for overtakelsen har en vektlagt konfliktnivået på Krisesenteret, oppfølging knyttet til tilsyn (Arbeidstilsynet og Fylkesmannen) og at kommunen ønsker en sterkere kontroll med driften. Summen av dette har gjort at omstendighetene for å fortsette samarbeidet er vanskelig. En sterkere kontroll med driften må også ses i sammenheng med ansvaret Bergen kommune har i egenskap av å være vertskommune for 22 samarbeidskommuner knyttet til krisesenter-tilbud.

Frem til overtakelsen finner sted er det behov for å avklare og gjennomføre en del forhold.

Byrådets vurdering og anbefaling/konklusjon:

1. Virksomhetsoverdragelse

Det må utredes om overtakelse av drift av krisesenter fra Krisesenteret innebærer en virksomhetsoverdragelse etter arbeidsmiljøloven kapittel 16. Reglene kommer til anvendelse ved overdragelse av virksomhet eller del av virksomhet til en annen arbeidsgiver. Med overdragelse menes overføring av selvstendig enhet som beholder sin identitet etter overføringen. Hvorvidt identiteten er i behold etter overføringen må avgjøres etter en konkret helhetsvurdering hvor en rekke momenter vil inngå. Etter rettspraksis vil følgende momenter inngå i helhetsvurderingen:

- hvilken type virksomhet gjelder overføringen,
- om det overføres fysiske aktiva (typisk eiendomsmasse),
- verdien av immaterielle aktiva (typisk kunnskapen/kompetansen til de ansatte) på overføringstidspunktet,
- omfanget av de ansatte som overtas,
- i hvor stor grad er de økonomiske aktiviteter før og etter overføringen de samme

Dersom ikke aktiviteten som utføres krever særlig grad av aktiva, som ofte vil være tilfelle i tjenesteytende virksomhet, vil aktiviteten være kjennetegnet av ytelsen i seg selv og de personer som utøver virksomheten. I disse tilfellene hvor virksomheten kjennetegnes av arbeidskraften, er det lagt til grunn at det må overføres «en betydelig andel av de ansatte, hva angår antall og ekspertise» for at identiteten skal være videreført. I disse tilfellene vil det ikke være tilstrekkelig at aktiva knyttet til virksomheten overføres. Karakteriseres virksomheten dels av arbeidskraft og dels av fysiske eller immaterielle aktiva vil det avgjørende være om en tilstrekkelig del av begge deler er overført.

I mange situasjoner – blant annet ved mange anbudskontrakter – vil den overtakende virksomhet i betydelig utstrekning kunne påvirke om og eventuelt omfanget av ansatte og aktiva som skal overføres. Dette kan lede til en omgåelse av reglene om virksomhetsoverdragelse. Høyesterett (Rt. 2001 s. 248) har imidlertid tatt stilling til at det er situasjonen slik overføringen blir som er avgjørende, og at den overtakende virksomhet dermed kan påvirke hvorvidt regelverket om virksomhetsoverdragelse kommer til anvendelse.

Utredningen om det foreligger en virksomhetsoverdragelse er p.t. ikke ferdigstilt på detaljnivå. Når det gjelder bygget og leilighetene driften drives i, er disse eid av kommunen og representerer slikt sett ingen endring når kommunen overtar driftsansvaret. Dersom Bergen kommune finner det nødvendig å overta en betydelig andel av de ansatte, hva angår antall og ekspertise, så taler dette retning av at regelverket om virksomhetsoverdragelse kommer til anvendelse.

Byrådets konklusjon så langt er at virksomhetsoverdragelse av ansatte legges til grunn, men at omfanget og behov for avklaringer utredes eller avgjøres frem til tidspunktet for overtakelse.

Når regelverket om virksomhetsoverdragelse kommer til anvendelse skal lønns – og arbeidsvilkår, som følger av arbeidsavtale eller arbeidsforhold på tidspunktet for virksomhetsoverdragelse, overføres til Bergen kommune. Dette forutsetter at arbeidstaker er ansatt på tidspunktet for virksomhetsoverdragelse. Arbeidstakernes tidligere pensjonsordninger i Kriesesenteret (innskuddspensjon) kan ikke videreføres etter overdragelsen, men Bergen kommune vil sørge for at de overførte arbeidstakerne sikres rett til videre opptjening etter kommunens kollektive pensjonsordning. Bergen kommune vil reservere seg mot å bli bundet av tariffavtale som Kriesesenteret er bundet av. De overførte arbeidstakerne har likevel rett til å beholde de individuelle arbeidsvilkår som følger av tariffavtale som den tidligere arbeidsgiver var bundet av frem til utløp av tariffavtale eller ny tariffavtale er inngått.

Kriesesenteret for Bergen og omegn (den juridiske personen / foreningen) avklarer selv sin fremtid når kommunen overtar driftsansvaret. Dersom det skjer en oppløsning, er følgende vedtektsfestet:

«Eiendeler og løsøre tilhørende organisasjonen vil ved oppløsning realiseres. Økonomisk gevinst vil tilfalle ideell organisasjon som arbeider blant voldsutsatte kvinner og barn.»

2. Økonomiske konsekvenser

Økonomiske konsekvenser som følge av kommunal overtakelse av driften skal fordeles på alle kommuner som deltar i vertskommunesamarbeidet. Herunder er Bergen kommune sin andel på 59 %. I beregningene nedenfor er anslaget før fordeling på kommunene.

Merutgifter - enkeltposter

Per i dag har Kriesesenteret en innskuddsbasert pensjonsordning. Når kommunen overtar driftsansvaret og arbeidstakere er ansatt i Bergen kommune, vil de bli innlemmet i Bergen Pensjonskasse. Det innebærer samtidig en endring til en ytelsesbasert pensjonsordning. Denne endringen er beregnet å gi en årlig merutgift på ca. 0,8 mill. kr.

Merutgifter – tilbud for personer i aktiv rus

Uavhengig av kommunal overtakelse er kommunen i ferd med å planlegge organisering av et kriesesentertilbud for personer i aktiv rus. Per i dag er ikke dette godt nok ivaretatt. Oppgradering eller nyetablering av slikt tilbud vil innebære merutgifter som må utredes. Det

forutsettes at fremtidig løsning kombineres/samkjøres med eksisterende tilbud om akuttovernattingstilbud for kvinner.

Mindreutgifter - enkeltposter

Per i dag har Krisesenteret utgifter knyttet til styrehonorar, kontingent arbeidsgiverforening, regnskapshonorar og revisjonshonorar. Dette utgjør ca. 0,5 mill. kr. årlig, og disse utgiftene faller vekk ved kommunal overtakelse. Regnskap/lønn og revisjon løses av konsernfunksjoner i Bergen kommune og inngår ikke i den enkelte enhets regnskap.

Andre forhold som må avklares eller avtales nærmere

Det kan bli aktuelt å øke kompetansenivået, noe som gir økte utgifter. I tillegg kan det bli et generelt høyere lønnsnivå som også gir økte utgifter.

Det må avklares eller avtales med Krisesenteret overtakelse av inventar og utstyr, herunder om det kan skilles mellom utstyr og inventar dekket av det løpende vederlaget og eiendeler/løsøre som er gitt ved gave/arv eller anskaffet på annen måte. Økonomiske konsekvenser må deretter utredes.

3. Organisatorisk forankring, tjenestebeskrivelse

Kontraktsoppfølging av Krisesenterets virksomhet har vært ivaretatt av Byrådsavdeling for helse og omsorg, gjennom Etat for barn og familie. I forbindelse med kommunal overtakelse av driftsansvaret vil driften av Krisesenteret bli lagt inn under Byrådsavdeling for sosial, bolig og inkludering. Denne endringen begrunnes ut fra at grensesnittet og samarbeidslinjer med andre relevante aktører er størst i denne byrådsavdelingen. Her kan nevnes behov for samarbeid/samhandling med Boligetaten, Etat for sosiale tjenester, Etat for inkludering, Etat for psykisk helse og rustjenester (særlig mht. rustiltak og kriseberedskap/psykososiale team) som alle er organisert i Byrådsavdeling for sosial, bolig og inkludering. Samarbeid som må videreføres i forhold til Byrådsavdeling for helse og omsorg, vil først og fremst gjelde barneverntjenesten og Barne- og familietjenestene.

Tjenestebeskrivelsen bygger på at Krisesenteret skal oppfylle lovpålagte plikter i krisesenterlova med tilhørende forskrifter. Krav til tjenestens innhold, brukers krav og krav til tjenesteyters kompetanse fremgår av loven. Målsetning for driften, samt målgruppe er at Krisesenteret skal sikre et godt og helhetlig krisesentertilbud til personer utsatt for vold eller trusler om vold, og som har behov for rådgivning eller et trygt midlertidig botilbud.

Tjenestene som Krisesenteret skal tilby omfatter:

- Midlertidig botilbud
- Dagtilbud
- Rådgivning per telefon
- Oppfølging i reetableringsfasen

Tjenesten skal også omfatte målgruppe/mennesker fra andre deler av landet som trenger beskyttelse mot fysisk og psykisk vold, menneskehandel, tvangsekteskap eller tilsvarende utenfor sin kommune/region.

Ettersom det er et lovkrav om at brukerne får en helhetlig oppfølging, vil samhandling med andre deler av tjenesteapparatet være sentralt. Herunder vil det bli arbeidet med å etablere eller sikre samhandlingsrutiner/-avtaler med sentrale aktører som NAV, Boligetaten, barneverntjeneste, politi og eventuelt andre.

4. Vertskommunesamarbeidet, samarbeidsavtale med andre kommuner

Som kjent er Bergen kommune vertskommune for krisesentertilbudet når det gjelder en rekke andre kommuner. Vertskommunesamarbeid som løsning er videreført i ny kommune-

lov og antas å være en hensiktsmessig løsning fortsatt. De inngåtte samarbeidsavtalene gjelder med de vilkårene/bestemmelsene som er avtalt, og berøres slikt sett ikke av at Bergen kommune omorganiserer tilbudet.

Det vil imidlertid bli lagt vekt på å gi samarbeidskommunene informasjon om omtalte endringer, herunder i et fellesmøte.

5. Oppfølging frem til kommunal overtakelse

Frem mot kommunal overtakelse vil byrådsavdelingen/etaten ha en tettere og hyppigere kontakt med Krisesenteret med tanke på oppfølging av tilsyn, slik at vi kan være sikre på at kvaliteten ved tilbudet er høy, og at alle som har behov for krisesentertjenester får det.

Vedtakskompetanse:

Byrådets fullmakter § 6 Konkurransetsetting: *«Byrådet selv kan innføre og avvikle ulike former for konkurranse, herunder konkurranseutsetting, og fritt brukervalg. Dette gjelder på alle områder av kommunens virksomhet som er underlagt byrådet.»*

Byråd for helse og omsorg innstiller til byrådet å fatte følgende vedtak:

Kommunal overtakelse av driftsansvaret for Krisesenteret for Bergen og omegn, gjennomføres i tråd med de omtalte forhold over.

Dato: 18. september 2018

Rebekka Ljosland
Byråd for helse og omsorg

Dokumentet er godkjent elektronisk.